

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leta . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: Chelsea 3-3878
NO. 225. — STEV. 225.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 25, 1931. — PETEK, 25. SEPTEMBRA 1931

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX.

LEGIJA ZAHTEVA REFERENDUM GLEDE PROHIBICIJE

VSAKA DRŽAVA NAJ POTOM GLASOVANJA SAMA ODLOČI, ČE JE ZA SUŠO ALI MOKROTO

Za resolucijo, ki zahteva referendum glede prohibicije, je bilo oddanih nad tisoč glasov, proti nji pa le štiristo. — Sprejeta je bila med klici: — Mi hočemo pivo! — Predlog glede bonusa je bil zavrnjen. — Generalni tajnik odbora za zmernost, prohibicijo in javno moralno pravi, da so bili veterani pijani.

DETROIT, Mich., 24. septembra. — Trinajsta narodna konvencija Ameriške Legije je zavrnila danes resolucijo, ki zahteva takojšnje izplačanje bonus - certifikatov, dočim je bila z veliko večino sprejeta resolucija, naj se uvede po vsej deželi splošno glasovanje glede prohibicije.

Sredi krikov: — Mi hočemo pivo! Mi hočemo pivo! — je stopila Ameriška Legija v vrsto onih organizacij in zvez, ki zahtevajo izprenembo Volsteadove postave. Splošno glasovanje glede prohibicije naj bi se vršilo v vsaki državi posebej.

Za resolucijo je bilo oddanih 1008 glasov, proti nji pa 394. Pred sprejemom se je vršila pol ure trajajoča, ostra debata. Nasprotniki prohibicije so na zdravljalni, njeni zagovorniki pa živžgali.

Resolucija p r a v i, da je ustvaril osemnajsti amendment razmere, ki ogrožajo rešpekt pred postavo ter varnost ameriških ustanov.

Govorniki, ki so zagovarjali sprejem resolucije, so opozarjali delegate na zločinski val, ki se širi po deželi in ki je baje posledica prohibicije.

Njeni nasprotniki so poudarjali, da prohibicija ni zadeva ameriške Legije in da bi se Legija nikdar ne smela baviti z njo.

Delegat Norman C. MacDonald iz države Massachusetts je otvoril debato z ugotovitvijo, da smo doživel čas, ko vprašanje prohibicije ni več vprašanje zmernosti, pač pa licenc. Zločinci so zadobili kontollo nad nekaterimi velemesti pa tudi manjšim krajem ni prizanešeno. Po vsej deželi, od severa do juga, od vzhoda do zapada kar mrgoli malih Caponov, ki vladajo istotako kot vlada v Chicagu veliki Capone.

Ameriška Legija zavzema v srcu ameriškega prebivalstva posebno mesto. Tega mesta nočemo in ne smemo izgubiti, in vsledtega bomo prevzeli vodstvo v tem velikem moraličnem in etičnem vprašanju.

Scott W. Lucas iz Illinoisa, ki kandidira za senatorja, je dejal: —

— Velika večina, kar nas je tukaj zbranih, je živila zadnjih trinajst let v režimu nepostavnosti. Mi dajemo resnični zmernosti prednost pred fanatizmom.

Za prohibicijo se je zavzemal Douglas Hudson iz Kansasa, ki je rekel, da osemnajsti amendment ne pozvrača nemorale in nepostavnosti. Teh razmer ni ustvaril osemnajsti amendment. Ustvarilo jih je kršenje osemnajstega amendmenta.

ST. JOSEPH, Mo., 24. sept. — Znani zagovornik prohibicije dr. Clarence True Wilson, ki je generalni tajnik odbora za temperenco in javno moralno episkopalne cerkve je rekel, da je bila na konvenciji Ameriške Legije v Detroitu sprejeta resolucija proti prohibiciji, ker je bilo dosti delegatov pijanih.

Japonska se bo polastila Mandžurije

NASELNIŠKI KOMISAR JE ODSTOPIL

Nenadni odstop komisarja Daya, ki je bil že nad pet let v službi, je se močno presenetil.

Kako nezaželeni tuji ogrožajo mir in varnost Združenih držav, je včeraj pokazala zvezna vlada z nizniam, da je od pretekle nedelje deportirala 861 tujev, med temi 238 pozornih kriminalcev in 161 blaznih.

Ob istem času pa je velika porota privedla preiskovati delovanje obsežne družbe za vthotapljanje tujev s kapitalom dva milijona dolarjev. Takoj ob pričetku preiskave je nasejni komisar na Elms Islandu, Benjamin M. Day odstopil.

Vso to veliko deportacijo je opravil Dayov namestnik Irving Wixon, ki je bil Day na počitnicah.

Za neprizakovani odstop komisarja Daya sredil preiskavi o vthotapljanju tujev ni bil naveden nikak vztok. Sam je navedel vztok, da je zavzemal to mesto pa pot let in pol, invec katerikoli njegov prednik.

Day pravi, da je postal svojo odgovred v Washingtonu že 1. septembra, da pa vlada njegove odpovedi ni objavila.

Ko se je Day nahajjal na političnih, so zvezne oblasti začela preiskavati načrtnare na Elms Islandu in marsikateri njegov uradnik je zapleten v thotapsko družbo.

CAR SKEBOV ARETIRAN

Možak, ki je pomagal Standard Oil Company zlomiti stavko, ni plačeval dohodninskega davka.

V zvezi z arretacijo Petri de Vito zaradi dohodninskega davka je prišlo na dan, da je Standard Oil Co. of New York plačala de Vito leta 1929 \$250,000, du je zlomil stavko Soferjev pri cemjenjeni družbi.

Dva mestna maršala in dva detektiva so vlamili v njegovo stanovanje v Jamaica, L. I., in ga našli v postelji. Ob postelji sta vili dve revolvrji.

Uradnik Standard Oil Co. priznava, da je družba leta 1929 najeli de Vito, da je nujel tekom stavke v Brooklynu Nudi in vozove za prevažanje gazoline.

Družavni pravnik Ameli pravi, da je de Vito največja osebnost na polju stavki in da je v stanu vsak dan zlomil vsako stavko.

Pred sodnikom je lagal, da ne zna gavitini v gladički angleščini, nakar se je de Vito vdal in je odgovarjal na sodnikova vprašanja.

DRŽAVA ČILE OMEJI NA SELJEVANJE

SANTIAGO, Chile, 23. septembra. — V namenu, da cene nezačlenimo, je pravilnikom na vladu dano odločila, da se razveljavlja nasejniško postavo toliko, da se ne smejo nasejati v deželi tudi poljedelski delavci. Vlada skuša naseleti na državnih posestvih brezposejne domačine.

PETER ŽIVKOVIĆ ODSTOPIL

BEOGRAD, Jugoslavija, 24. sept. — Kralj Aleksander je danes odobril resignacijo generala Petra Živkovicia, jugoslovanskega ministrskega predsednika.

Pred tremi tedni je kralj Aleksander vrnil Jugoslaviji ustavno vladu. To se je zgodilo po dveh letih diktatorstva.

Ko je bilo leta 1929 ustanovljeno diktatorstvo, je kralj imenoval Živkovicia za ministrskega predsednika.

KDO JE UMORIL COLLINGSA?

Oblasti so zaprle nekoga ribiča. — Bil je že v blaznici. — Njegova zunajnost se ujema s popisom Mrs. Collings.

Sodniške oblasti domnevajo, da bodo v kratkem razvrele zagonetni umor Benjamina P. Collinga na njegovi jahti Penguin v noči 9. septembra.

Policija je včeraj arietirala nekoga ribiča po imenu Quinn na stanovanju njegovega brata, ki je odščen zdravnik na Long Islandu. Quinn je bil že prej trikrat arietiran pod obdobjem umora in vsačkal na postol v blaznico. Sele leta 1929 je bil zapet izpuščen iz blaznice v Central Islip, L. I.

Mož je včak 5 devljev, 9 polcev, tehtu 175 funtov, ima sive kose in je nekoliko plešast. To se popularna vjema s popisom Collingsovega morilca, kakor ga je opisala Mrs. Collings.

Quinn se je mirno pustil arietirati, ko sta dva detektiva vdrla v stanovanje njegovega brata, dr. Quinna. Odpetjan je bil na policijsko stražnico v Long Island City in tam se bila obvezčena drž. pravdnika iz Nassau in Suffolk okrajev.

Izpraševanje se je pričelo ob 9 zvečar in do 2 popolnoči se ni bilo končano. Ves čas se je Quinn trdovratno branil pojasnil, kje je bil usoden na noč 9. septembra.

Quinn je nenavaden mož in so ga na Central Islip usabil za to, da je siloma pomilil besne blazneze. Posledno veliko veselje je vedno imel za čone. Zelo dobro počesa sicer obreže Long Island, kjer je pogosto delal na ribiških čolnih v tem kraju.

Kmalu po storjenem zločinu sta prisluhnili v McKinleyev hotel v Hantington, L. I., dva mbška, eden starejši, eden mlajši in starejši je dvakrat klical na telefon. Policija je zasedovala ta dva telefonska klica in prisluhila Quinnu na sled.

BIVOLOVO MESO ZA BREZPOSELNE

HELENA, Mont., 23. septembra. — Vlada bo to zimb med brezposejne in one, ki so bili prisadeti vsled suši, razdeljevala meso bivolov.

Governor John E. Erickson je dobil od uprave Yellowstone Park priznuto 50 bivofov, ker je njih šreda preveč nasejali za park. Bivole bodo najbrže izročili Rdečemu križu.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

SVOBODA ALI REVOLUCIJA

Ako ne bo dobila Indija neodvisnosti, bo prišlo d o hudega prelivanja krvi. — Rusiji bi revolucija dobrodošla.

WASHINGTON, D. C., 24. sept. — George Sidney Arundale, škof liburne katoliške cerkve v Indiji, se je mudil par tednov na obisku v Združenih državah ter se vrata v Indijo.

Časnikom poročevalcem je rekel, da je držala Indija na razpotje. Prva pot vidi v neodvisnost v okvirju angleškega imperija, druga pa naravnost v revolucijo. In do revolucije bo prišlo, če ne bodo v Londonu ugodili Gandhijevim zahtevam.

Ako ne bo dobila Indija neodvisnost — je dejal — bo popularna reorganizacija svoje industrije, vzgojo in politiko. Pri tem bo prisnemala zgodljive družbe, toda le v grotov meri in v gotovem pogledu. Svoje industrije bo tako razvila, da bodo prilagodene njenemu narodu ter ne bo usmerjala nobenih industrijskih sredstev z njihovo močjo in njihovo revolucijo.

Predvsem potrebuje Indija šol. Pod ang. načrtovano je v Angliji za tri desetletja 170 milijonov Indijcev končati osemnajst vsečak. V Ameriki, ki ima stotin deset milijonov prebivalcev, je naidi sedemdeset vsečak. Vse, kar je v Indiji angleškega, se neizmerno precenjuje. Vse, kar je domačega, je v angleških očeh bolj stene in veljavne.

Med indijskim narodom je zafoto vreti, in bo izbruhnila revolucija, če Anglija ne bo ugodila zahtevam Indijcev. Vpliv Rusije je močno občutiti. Rusija si nötesar boži ne želi kot revolucije v Indiji.

71 CENTOV ZA EN CENT

LOS ANGELES, Cal., 23. septembra. — Mrs. Clara Pringle je potrebita že 71 centov za svojo priznobo proti povisjanju davka na njen poštni poslovstvo. Ko ji uradnik naznam, da znaša povisanje samo 1 cent, je umaknila pritliko, zato katero je že izdala 71 centov za pismo, poštno znakom, telefon in gazolin za svoj avtomobil.

Japonska ne more pridobiti dovolj hrane, da preživi svoje prebivalstvo. Vsleditega morajo dobiti Japonci nötovo ozemlje ali pa lakote umreti.

V katero smer naj se razširi?

Korejo je anektrala Kitajska, in Koreja je že preveč občudjena. V Združenih državah se Japonci ne smejajo prilejeti.

Mandžurija je najboljše neobjeljeno ozemlje. Blizu Japonske je, in bi bilo mogoče v slučaju vojne uspešno braniti.

Nadalje je Japanska priznana, da ima do Mandžurije baš toliko, da ima tri milijone prebivalcev, dočim jih ima Japanska petinadeset milijonov.

V prihodnjih petindvajsetih letih bo narasel število Japoncev na petinadeset milijonov.

Japonska ne more pridobiti dovolj hrane, da preživi svoje prebivalstvo. Vsleditega morajo dobiti Japonci nötovo ozemlje ali pa lakote umreti.

Umrivaj kuhinjsko posodo z vročo vodo in milom. Pri tem rabi dovolj čistih brisač.

Ne obiskuj otrok v polnih kempih.

Izmed 3000 otrok je zbolel samo en otrok. Ta bolzen sedaj ni tako razširjen, kot je bil leta 1916. Zato se ne razburja!

Vedno skribi v higi in povsod za čistoto.

NEDVOLJENJE V MEHIKI

MEXICO CITY, Mehika, 23. sept. — 85 mečanov mesta Villa Guerrero je bilo danes obesobljen, ker so bili spoznani krivimi, da so bili udeleženi pri linjanju mestnega župana, Louis Charlesa. Župan so sumili, da je odpeljal neko deklito in jo zlorabil.

GOZDNI POŽAR

UKIAH, Cal., 23. septembra. — Gozdni požar, ki divja v obsegu 10 milij v okraju Mendocino, je upeplil 7 haš in v vasi Campoch. Samo počitno pošto je ostalo nepriskrovano.

BOMBAŽ NE SMEJO VEC SADITI

COLUMBIA, S. C., 23. septembra. — Governor Blackwood je prepisal poslavo, ki prepoveduje saditi bombaž leta 1932.

POZORNOST VZOREVNIKU

Pri nas naloženi zneski prinašajo obresti po

4%

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovencem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na izdanih potrdilih.

Naslovenci prejemajo toraz denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovencov in žigom zadnjih pošt, katere dostav

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation).

Frank Sakser, President
L. Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
616 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	\$6.00	23.50
Za pol leta	\$3.00	27.00
Na celo leto	Za inozemstvo za celo leto	\$3.50
Na četrtek leta	Za pol leta	\$1.50
	Subscription Yearly \$6.00.	\$3.50

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelji in praznikov.

Dopis brez podpis in osebnosti se ne pribrebujejo. Denar naj se blagovni podljati po Money Order. Pri spremembah kraja narodnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznani, da hitreje najde možnost.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

ANGLEŠKA FINANČNA KRIZA

Pisatelj H. N. Brailsford je v kratkem članku povsem preprosto pojasnil nastanek finančne krize v Veliki Britaniji.

Brailsford pravi, da so si začeli angleški bankirji kmalu po koncu vojne izposojati velike množine denarja od Francije, nakar so ta denar posojali nemškim veleindustrijalcem. Angleži so plačali Francozom tri odstotke obresti, dočim so nemškim kapitalistom posojali od Francije izposojeni denar na osem procentov.

To je bil izborni biznes, dokler je šlo vse v naravnem teknu.

Kmalu nato je pa nastala katastrofa v nemški republiki, in Nemčija ni mogla vrniti denarja, ki se ga je izposodila od Anglike.

Ker je šlo za kratkoročne kredite, so zahtevali Francozi od svojih angleških upnikov denar nazaj.

Angleži so ga začeli zahtevati od Nemčije, toda kar ko naj bi ga jim Nemčija vrnila?

Posledica tega je bila, da niso postali nezaupljivi samo Francozi, pač pa vsi drugi narodi. Pri Bank of England so deponirali svoj denar in so ga hoteli imeti nazaj.

Finančna kriza je nastala torej vsled zadolžitve angleškega Wall Streeta, kateremu pravijo v Angliji "City".

Delaveci oziroma nezaposleni niso imeli s tem nobenega opravka ter bi se jih ne smelo dolžiti nikake krvide.

Toda mednarodni bankirji — predvsem ameriški — so zahtevali odpravo zavarovanja nezaposlenih, in ministri predsednik MacDonald se je pokorno uklonil.

H. N. Brailsford ni nikdar pripadal radikalnemu krilu delavskega gibanja. Navzlid temu pa mora odkrito priznati, da so se ministri delavske stranke, ki so prestopili v "narodno" vlado, težko pregrešili nad delavskim razredom ter da te svoje napake ne bodo mogli nikdar več popraviti.

Ponosna Anglija se je moralna odpovedati zlati valuti, katero je vedno zagovarjala.

Težko je bilo angleškemu Wall Streetu pred vsem svetom priznati, da ne more več dajati zlata v zameno za bankove.

Sila je premagala ponos mož, ki so se še pred kratkim smatrali za finančne vladarje sveta.

Versaillska mirovna pogodba je razdelila svet v zmage in premagance, pa imajo figo tako zmagalec kot premaganci.

Edinole ena dežela, ki je bila uvrščena med premagance, se nahaja na poti, vodeči proti gospodarskemu napredku.

To je Sovjetska Rusija.

NAŠI LJUDJE PO AMERIKI

Ponedeljek soboto se je ponosrednik v Clevelandu pri delu Primorec John Grčkočki da je bil zaposten pri gradnji novega mosta na Lorain Ave. Priselj je s kontraktorjem iz Braddocka, Pa., kjer je doma. Parne loptice mu je zljomila kost na nogi. Letati bo moral kopal 7 tednov.

Po dnevnočasnici mučni bolezni je umrl v Clevelandu Frank Petrič, p. d. Ande samec, v starosti 47 let. Domu je bil iz fare Dubro Polje, na Korčevje. V Ameriki je bival nad 22 let.

Prijateljstvo državne univerze v Columbusu, Ohio je te dni imenovalo clevelandškega rojaka Josipa H. Kraljka na redovnega profesorja, največjega inzumiranega. Profesor Komit je še pred leti dovršil svoje šolanje in objektivno uspešno; poleg tega pa je zmagal.

Iz Slovenije.

Notar Kolšek umrl.

V Marenbergu je umrl znani notar in javni delavec Avgust Kolšek. Bil je delavec občinske svetovalce, član v starostna marenberškega Šolske. Monžo je udejstvoval tuji pri marenberški hraminici, pri kateri je bil dan ravnateljstva.

Počas.

Dne 12. septembra ob 7. uri je izbruhnil požar v Dražmcih, občina Brod pri Ptaju. Goreti je začelo pri poslopniku Kočobanu. Zgoraj mu je le skedenj, kar je hiša zidena. Počas je se ogred razširil na sedem poslopje posestnika Osenjaka, kateremu je zgorelo vse do tal, takoj stanovanjski kackar gospodarska poslopja. Skudenj je velika, kar je Osenjaku zgorela tudi mlinčnica in za 10.000 Din. načopatenega sena.

Skupna škoda znaša malo 20.000 Din. Pogorela sta zavarovana za nizko vrsto, tako, da je posebno za Osenjaka površčena škoda nemdomestljiva.

Podrobnosti o izselitvi zločinske tolpe pri Rogoznici.

K prvemu poročilu o izselitvi zločinske tolpe v gozdu pri Rogoznici donašamo se naslednje podrobnosti:

Zenska, katero so posili, je 30. letna M. D. in mati 4 otrok, je šla v gozd nabirat goje. Med nabiranjem sta se ji približala dva tuja moška ter je povabila s sabo. Ker ima prešicajno ni hotela slediti, sta jo zgrabilna in s silo zavlekla v neizkanost gozda, kjer je bilo še pet drugih neznancev. Ti so ji ponudili najprej vina, piva, žganja in jed, kar pa je zena vse odlikovala. Nato so jo pa zagrabil in vrgli na tla. Pri tem so ji nastavili na ustna cevne puške, da se ni mogla branniti in kritati na pomoč. To se je zgodilo med 14. in 15. uro. Po izvršenem zločinu sa je udarili še s puško po glavi ter jo občutno ranili, da se je onovrstila. Vendar se je še sama zavedla in jim je, ker so se med tem pošteno oprijali, pobegnila.

Domu je obvestila ljudi o dogodku, ti pa so takoj alarmirali tukajenje omičnice. Sama je pa morala v botničnico.

Omicnico je odpostipalo v gozd pri Rogoznici patrullo 4 mož pred vodstvom podnarednika Lončara. Da bi lahko nadalj skrivnostišče napadatelje so vzel seboj tudi napadenje in razneno. Po dalsjem previdnem iskanju je patrola taborišče zares izselidle in obkobil. Dasi so bili napadatelji precej plijani, so vendar še pograbili orožje in se z njim približali braniti, tako da so bili orožniki prisiljeni, rabiti svoje puške. Zelo pravdno so prodrali dalje in naposedili se jim je posrečilo ujeti 4 tolavorje, kmeti načrti pa so še petega. Ostali 4 razbojniki pa so pobegnili. Med ubožniki je bil eden prav gotovo ranjen. Orožniki pa so k strelji ostali nepoškodovani. Ko so vježe tolavorje povezali so preiskali tudi taborišče ter našli v njem veliko zalogo orožja, pušk, pištolj in revolverjev ter streliv, nadalj tudi več oblik, perila, 150 steklenic piva, sod pelinovca, pečene kokoši itd.

Pri poznejši preiskavi so dognali,

da so tolavorji plivo in pelinkovec ukradli v Klemenčičevi gostilni v Vupergu. Sestali so se namreč v noči od sredje na petek v Cirkovici, še potem na Drave in se s člancem prepeljali na drugi breg. Vlomili so v omenjeno gostilno.

Aretirane tolavorje so orožniki oddeljili v Ptuj, kjer so prenesli tudi zaplenjeno orožje in blago. Pri zadržanju so dognali, da so aretirani razbojniški prekurniki cigani, ki so se pred dnevi pod vodstvom Jozeta Kokoša, brez stalnega bivališča in politično organizirati v pravci pravcatev vložilsko in razbojniško bando.

Aretirani so Adom in Stefan Baranjan, obe muzikanti s Tezno pri Mariboru, Janeš in Jozef Baranjan brez poklica v stalnega bivališča, Jozef Baranjan vulgo Jirka brez poklica v stalnega bivališča. Aretirani tolavorji so izdati tudi svoje tovarisce, ki jih so kovali vložilsko in razbojniško bando.

Rev. Hijacint Podgoršek, župnik.

Dopisi.

New York, City, N. Y.

Društvo krščanskih žena in mater ponovno pozarja in vabi vse priatelje poštene zabebe na svojo prireditve na Osmi cesti v cerkveni halli (v nedeljo ob 5. uri popoldan). Žene in matere upamo, da našo prireditve v korist slovenske župniške cerkve po doseganjih hvalnovidnih navad posetite v najboljšem številu. Z našizamejšo posrežno postrežno (rijeke klobase potice, keks... hi-hihi) garantančamo, da se nobeden ne bo kesal za par dojarjev, ki jih bo izdal v halli.

Budi ji lasten in nepozaben spomin! Bog ji budi blažen!

Janez Zornman.

Timmins, Ont., Canada.

10. t. m. je pretresla nas Slovensce v Timmins živilstva vest, da se je mimo ponesrečil naš rojak Frank Možek, doma iz Kita pri Igri. Bil je v četvrti mladost, kombaj 27 let star, pa mu je pretrjala najmlajša smrtna življenja.

Pogreb se je vrnil ko katoliškem obredu 13. septembra v Timmins. K večnemu počiku smo ga spremili jaka lepo. S pristovljivimi prispevki smo mu kupili vence in krasne šopke.

Najlepša pa vsem darovalcem tem omenjanem, ki so ga spremljali na njegov zadnji pot.

Zaposen je bil v tukajnjem rudniku, v katerem je delal samo tri meseca. Poslednje jutri, ko je šel na delo je bil vesel in dobre valje, pa že so mu bile ure števe. Ob 10.10 minut, ko je hotel naložiti velik kamn, se mu je ženska nesadoma sprožil tem pristrel ravno na desno stran prsi, kar je podlegel v par minutah.

Doma zapušča mater in enega brat.

Tebi, Frank, zetmo, naj Ti bo lahka kanadska gruda, srednikom pa naše iskreno sožalje!

Tony Žagar.

Sheboygan, Wis.

Dne 16. septembra je umrla Julija Jenika, rojena Jamnik, starca 48 let. Njen rojstni kraj je Goričane pri Medvedah. Zapušči poleg moža še 5 otrok, 4 dekle in 1 dečka, v starosti od 8 do 18 let, in 2 brata v rojstnem kraju.

Bila je mal dve leti bolna, ter je veliko trpela v bolezni in vsa družina z njo. Poleg tega je stale bolezni bližu \$2000.

Težka je bila ločitev, vsi so ostali pričrti v živilstvu, ker je bila ljubezena žena, dobra mati in skrbna gospodinja svojemu domu, obenem pa

LETOŠNJI PRIDELEK

je najmanjši v zadnjih desetih letih, je pa zato letos najboljše kakovosti.

Jaz razpolagam z vinogradni raznih vrst, kjer grozdje posneje dozori in je po 'UGODNIH CENAH'.

Plašte ali brzojavite takoj po cene.

WALTER PREDOVICH

SACRAMENTO, CAL.

DRUŠTVA

• NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaš članstvo, pač pa vse Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Peter Zgaga

ZAGONETNO, TODA RESNIČNO.

Ženske so čudne.

Kdo naj bi pregrumljal žensko dušo? Kdo naj bi paš prečimljal njene besede, kdo naj bi ugani skrivnost njene pogleda.

Pred kratkim sem židal, da so obesili ženskočinka, pa so ženske pojavile rabijo ogromne vso za kočko, na kateri se je zibelovalo obesenevo truplo.

Ta ali oni moški ima nešto v zadnjem.

Priča žena mu umre, druga žena mu umre in nemur tudi treta.

O takem človeku pravijo, da ima belo jetra. Sam ne vem zakaj.

Rečeno je pa, da se bo v četrti dosti laže potrolil, kot se je privil.

Ženske kar more za njim in jim niti malo mir, da je že tri spravil pod zemljo.

Zenekam je tudi zelo všeč moški, ki se zna spremetno bahati in pretirati.

Čimvečjo neumnost ji bo makval, tembolj ti bo venjela. Čimboj skrivnostno bo makval, tembolj bo nore.

Takrat se je zgodilo, da je prisel v male monte občutljiv tujec, ki je imel nekaj skrivnostnega na sebi.

Blida obrava je bil, črnih oči in črnih lasev, star kakih ped

KRATKA DNEVNA ZGODBA

NEDELJA OB TEMZI

Ob nedeljah v Angliji ni sportnih prireditv in stadioni, plavalnišča ter dirkališča so zaprti kot gledališča in kinematografi. Sportniki počivajo, množice gledalcev pa sedijo doma ali pa uživajo mir v prosti naravi.

Skoraj ironično zveni po starji angleški tradiciji, da je prav nedelja Angleža najbolj delovni dan in Londonci ravno ob nedeljah vstajajo nenavadno zgodaj in se vratajajo domov pozno utrujeni in zapani.

Kaj delajo hladni Angleži ob nedeljah? Ta dan psvetijo sportu in telesni negi in posede v neštivilnih barih, ki se zapirajo ob vsakem dnevnem času in otvarjajo vselej zopet takrat, kadar je že največje in grlo najbolj suha.

"Weekend" je za Angleža, posebej pa še za Londonca, stroga zahteva, ki se ji ne odreče nikde; navdušenje za "weekend" je tako splošno, da so vsa mesta ob nedeljah kot izumrla.

Pravi "weekend" Angleža se začenja že ob sobotah popoldne in nadaljuje ob nedeljah ob zori. S priloklicami in vozili vseh vrst beže po mestnega obzidja. Množica odloži vsakdanji posel; aristokrati, međani in delavci zapuste mesto, kadar so vse ceste polne izletnikov. Obeh spolov in vseh starosti...

Nedavno je neki angleški novinar zapisal, da ima ženska z avtomobilom več sreča kot s politiko. In res je ob nedeljah videti po cestah na stotine vozil, ki jih vožijo pogumne zastopnice nežnega spola.

Kdor nima avtomobila, ne hodi pes, temveč odhaja z avtobusi. Nič manj natrpani seveda niso vlaknadzemske in podzemski — in čestne železnice — v dveh nadstropijih ki prevažajo tisoče in tisoče na deželo.

Ljudem, ki nimajo lastnih prevoznih sredstev, so prav priljubljeni tudi mali parniki, sicer počasni, toda zelo udobni. Prav za prav je izlet s parnikom se najzanimivejši. Pogled na oba bregova Temze nudi šele pravo sliko, kako navdušeno se posvečajo Londonci svojemu "weekendu".

Želodčno trpljenje je stvar prošlosti

"Chicago, Ill., 18. avgusta.—Več let sem trpel na želodčni bolezni, in nobena stvar mi ni pomagala. Tedaj sem podkusi...

Trinerjevo Grenko Vino

in to čudovito zdravilo je odpravilo mojo bolezni. Danes ga v naši družini redno uživamo. Udan! Louis North." Tiči, ki so trpeli na želodčnih nereditih se denes smejijo, ker njih neredit so stvarno prošlosti. Trinerjevo grenko vino jih vzdrži zdravim. Ono čisti drobivo, odpravi naprebovno, slab tek, gluhovol, nešpedit in splošno oslabost. Njegova 41 letna priljubljenost je znaten predporoček. Pri vseh lekarjarnah: malo in velika steklenica. Ako ga tam ne dobite, tedaj pišite na: Jos. Triner Co., 1222 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

—(Adv.)

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA UR

v platno vez 90
v fino usnje vez 150
v najfinješ usnje vez 180
v najfinješ usnje trda 180
vez 180

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez 90
v fino usnje vez 150
v najfinješ usnje vez 180

RAJSKI GLASOVI

v platno vez 80
v usnje vez 120
v fino usnje vez 150
v najfinješ usnje vez 180

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez 80
v usnje vez 90
v fino usnje vez 120
v najfinješ usnje vez 120
v najfinješ usnje vez 120
vez 150
v beli celulozd vez 120

NERESA NAŠ DOM

v ponarejeno ..... 1.
v najfinješ usnje vez 1.50
v najfinješ usnje trda 1.80
vez 1.80

MARIJA VAREHINA

fino vez 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinješ usnje trda 1.80
vez 1.80

Hrvatski molitveniki:

Utjeha istovrsti, fino vez 1.10
Slava Bogu, a mir ljudem, fino vez 1.50
najfinješ usnje vez 1.60

Zvončec nebeski, v platno 80
fina vez ..... 1.—

Vienae, najfinješ usnje vez 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook:

v barvaste platnice vezano 30

v belo kart. vezano 1.10

Come Unto Me

fino vezano

30

35

35

35

70

120

(ZA ODRASLE)

1.20

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

1.50

ČAKAM TE!

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil G. P.

24

(Nadaljevanje.)

Silva odide v Bertino sobo. Dekle je sedela vsa zmedena na robu svoje postelje s specim otrokom v svojem naročju.

Ni vedela, kaj naj bi storila in jo vsa nemirna in zmedena pogleda.

— Otroka moramo pač skopati in mu dati steklenico, — pravi Silva v zadregi.

— Je se prezgodej! Gospa ga je navadno oskrbovala ob sedmih. In mleka še tudi ni.

— Kakor vi mislite, da je prav, Berta. Vendar pa morama zajtrkovati.

— Pekovski pomočnik še ni prinesel žemelj.

Silva vzdihne.

— Moj Bog, gospa, perica pride danes zopet; kaj naj storim?

— Skrbite za vse, Berta! — pravi Silva, ki ni vedela, kako bi si drugače pomagala.

Silva gre dol, da se obleče. Andrej je hotel oditi. Silva se na to ni spomnila, da bi mu pripravila kavo in kis kruha. Sam pa tudi ni mislil na to, da bi zahteval.

Ko Silva pogleda v njegov mračni in smrtno-žalostni obraz, se mu vrže na prsi.

— Oh, Andrej, ne vzemi si preveč k arcu! — In zajokala je, morda ne toliko zaradi smrti stare gospe, kot vsekodan mračnega spoznanja, da so sedaj dolžnosti preše na njo, dolžnosti, katerim ni bila kos in katere izpolnjevanje se do sedaj odvrzelo ljubeznijske muke.

Hvaljen je bil za solze, katerih notranjih vzrokov ni videl. Ljubeznijo jo pogleda po laseh.

— Da, naša dobra ljuba mati! — in žalostno strmi predse.

Ne da bi prijela za kako delo, hodi Silva iz ene sobe v drugo. Berta prinese otroka.

— Kje pa ste bili Saj veste, da moram imeti kavo?

— Gospa, perica je tukaj. Vprasala je, kaj naj zopet gre; danes smo hoteli usluši. Mora pa tudi sama imeti kavo. Kaj naj storim?

Silvi so sišle solze v oči.

— Jaz vendar ne vem, Berta!

— Perica je zgoraj pri mrtvi gospej. Pravi, da tako lepega, mirnega mrlja v svojem življenju še ni videla.

— Recite ji, naj zopet gre in bomo gospoda doktorja vprašale, kadar pride domov.

Mali Andrejek je bilo danes zelo, poreden. Vse drugače je bilo, kot pa je bil nastajan. Svojemu neprjetnemu razpoloženju je dal duška z glaznim jokom. Nikdo ga ni mogel pomiriti. Ničesar ni hotel vedeti ne o svoji materi, ne o služkinji. Berta ni vedela, kje ji stoji glava in kje naj bi najprej pričela. Perica je odšla; zdaj pa Silva zahteva zajtrk in za otroka je tudi bilo treba poskrbeti.

Ob tem kasu je bil vedno že lepo skopan in novo preoblečen v volžku.

Ko se vrne Andrej najde v hiši se vse narobe. Silva je sedela pri mizi in brabi časopis. Zjezo ga je. Prvkrat si je moral zadušiti neprijeten občutek proti svoji ženi. Toda njene objokane oči, ki so ga tako milo pogledovalo, so ga premagale. Silva se mu pritožuje, da ne ve, kaj bi storila; petici je rekel, naj gre; Berta ni za nobeno delo; sama da je preveč pobita, otrok pa razvajen.

Skrbne materine roke, ki je svojim otrokom vse tako lepo pripravila, je manjkovala na vseh koncih in krajeh.

Tedaj pa Andreju sine v glavo: prositi hoče Klaro, da pomaga njevi ženi saj prve dni.

Že takoj zjutraj ga je njegova prva pot peljala h Klari; vse presesteli in potri so prijazni ljudje sprajeli žalostno nizvico, da je ta ljubeznijska mati ponotri naglooma umrla.

Klara ni bilo doma; navsezgodaj je odšla na trg, da nakupi potrebne stvari za trgovino.

Andrej pa ni bilo več treba iti še enkrat h Klari, kajti komaj je Silvi razdel svojo misel, je že zaznamil zvonec.

Andrej odpre vrata; tu stoji pred njim Klara resnega in skrbnega obrazca, v roki držeč nekaj cvetlike.

— Raimo, ko sem prišla s trga, mi je mati povedala, — prenehala je, ker ji je beseda zastopa v grlu.

Andrej prikima.

— Ali jo smem še enkrat videri?

— Sam vas popeljam do nje.

— Še večeraj popoldne je občudovala te ovetlice in si je želela eno, kadar razevetejo, — pravi Klara, — in dames so cvetlice razvetele — ona pa je odšla.

S hvalenim pogledom zre Andrej v lepo, dekle. Klako mila in sočutna je bila!

— Vaše cvetlice bo tudi vzela s seboj, Klara. Moja mati jih je zelo rada imela in zahvalim se vsem vse, kar ste ji dobrega storili.

Klara se ni mogla več premagovati; bridko prične jokati.

Njene solze ga gamejo. Nehotejo jo prime za roko in jo stisne.

— Oh, Klara, moja dobra, draga mati!

Roko v roki stojita; njena bližina mu daje nepopisljivo tolažbo. Kajti vedel je, da je njegova bolečina tudi njena bolečina. In v resnici je ljubila njegovo mater, medtem ko se ji je njegova oboževana žena vedno bolj odtevajala.

Klara se spomni prošnje, ki jo ji je pokojnjica pred kratkim izrekla: naj bi se nekaj potrgala za otroke, ko stare gospe enkrat več ne bo. In takoj naglo je to prišlo!

— Spajaj v miru, ti, ki si bila sama dobrota! Ako me kdaj potrebujete, bom vselej tukaj! — je obljudila.

*

— Ne morem, gospa profesorjeva, — zmarja Silva Hammer trudno z glavo, — prosim, ne hudujte se na mene.

— Da bi se huďovala na vas? Gospa doktor! Kdo more kaj takega! Ker vas imam stidi, zadaj sem sedaj tukaj. Rada bi vas izvlekla iz vase žalosti. S tem, da vedno ostajeta doma, pokojne gospe tudi ne morete podklicati zopet v življenje. Saj ni kak sestanek pri kavi; nas je samo nekaj dam, moj kuček. Napravite nam veselje in pridite za eno uro.

Pazne sive oči gospice profesorice Tilšerjeve so medtem poizvedljivo vigale po sobi. Prah, ki je pokrival pohištvo, jim ni ušel; zavese pri oknih so bile sive, medtem ko jih je stará gospa držala vedno čiste in so bile njen ponos. Gospa profesorica je tudi opazila ves neret, ki je vklidal pri stanovanju in ki se je prilepel že v predobi; tudi na pol odigrani gumbi na blizu gospice doktorice Šilvi Hammerjevi, rojeni baronici Darwiz, je bila prezamisliva in netrapljiva.

In otrik! "Zares kriti strata", se je zdelo gospice Tilšerjevi; obleka in nogavice zmanjšane, medtem ko je otrok pri stari materi zgledal kot kak princ. Pri krovu je bilo o tem toliko gromovenja, da darne niso mogle do konca. Zgodba o gospici doktorici Šilvi Hammerjevi, rojeni baronici Darwiz, je bila prezamisliva in netrapljiva.

Zemis, kajko je sedaj izgledalo pri Hammerjevih! Brez reda in doslednosti! Vsakdo je naredil pomisliti doktorja Hammerja.

Perilo je bilo sivo in slab zlikano; mnogokrat brez gumbov in brame ni bilo mogoce jesti.

Nobena služkinja ni mogla zdržati; vsak teden je bila druga in predizdajna, Alma, ki je sedaj v službi pri Kunetu, more pripovedovali o strašnih stvareh.

In — zaupno povedano! Šolski ravnatelj je že opazil, da doktor Hammer v marsikateremu oziru zanemarja svojo službo!

Sirota, stará gospa Hammer! Mesto da bi na svoja stará leta imela mir in počitek, pa se je izdelala — in samo zaradi tega jo je zadela kap, — kajti od jutra do pozne noči je bila vedno na nogah, mlada gospa pa ni ganila nitki z mezincem.

Morebit je bila v tem, kar so dame takoj neusmijeno kritizirale, vendar troška resnice!

Pri dr. Hammerju se je izza smrti njegove matere mnogo izpremenilo.

Zelo je občutil v svojem poklicu tako zaposen mož domači nered. Zjutraj ko je šel v šolo, je bila Silva še v postelji in je zahtevala svoj zajtrk. Sem in tja prigrajanja služkinja pogosto ni imela časa za Andreja pogrniti mizo. Za mladega Andrejčka, ki je bil sedaj že trden v nogah, je bilo treba tudi skrbeti in je bilo treba nanj podvodenje pač.

(Dalje prihodnjih.)

ŠE NEKAJ O PASJEM "STRAHU"

Neke čudne vrste "strah" je vznemirjal več dni prebivalce predmestja Warrigen pri Klinu. "Strašilo" je na grajsčini Krebelhof. Na gradu je služil kraljski hlapac, ki je nedavno pri kopitju vtonil; hlapčeve trupla pa niso našli. Tako je očitali njegove sobe prazne, ker se nihče ni hotel vanjo vseliti. Tista noč po hlapčevi smrti so pa zaslišali iz hlapčeve sobe neko čudno trkanje, nato pa drsanje, kajtor da nekdo hodi v capatah po sobi. Trkanje in drsanje so slišali v knjižnih presledkih, dokler ni vse utrnil. Ponavljalo pa se je trkanje in drsanje tudi naslednjih noči. Ljudje so bili vsled teh zagotonih pojmov tako prepričeni, da je moral morat župniti posevimes: odšel je v sobo in jo blagoslovil. "Strašilo" je pa kljub blagoslovu še dalje, tako da se je moral lastnik grajsčine končno obrniti na policijo za pomoč, da se ubrani nočnega straha. Kriminalna polica v Klinu je res odšla na tlo mesta nekaj svetih ljudi, ki so se v sobi nastanili. Tudi kriminalni organi so slišali ojolično polnozag zagotvenstva trkanje in drsanje, toda ugotovili so, da prihaja ta šum iz nekega stranskega prostora v sosednji hiši. To je bila kuhična, ki se je držala hlapčeve sobe. Ko sa uradniki kuhičnega preiskali, so našli za pečjo veleikega psa. Pes je ležal na veliki železni skledi; kajtar pa se je pes premaknil, je skleda udarjala ob tla. Če se je pa čehal, se je skleda vrtila okoli same sebe in to je bilo drsanje. Kljub temu, da je bila stvar popolnoma jasna, pa ljudje še vedno verujejo, da hlapac "nazaj hodi".

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obvezite naročino ali direktno, ali pa pri enem sledetih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hachevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, A. Saftik
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevčič
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich
J. Zaležel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich

KANSAS

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagari

MARYLAND

Steyer, J. Černe
Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, F. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Strnisha

Little Falls, Frank Masle

OHIO

Barberton, John Balant, Joe H. H.

Cleveland, Anton Bobek, Chas.

Karlinger, Jacob Resnik, Math

Slapn. k. Frank Zadnik

OKLAHOMA

Euclid, F. Bajt

Girard, Anton Nagode

Lorraine, Louis Balant in J. Kumšč

Niles, Frank Kogovšček

Warren, Mrs. F. Rachar

Youngstown Anton Kikelj

OREGON

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA

Ambridge, Frank Jakše

Bessemer, Mary Hirbar

Braddock, J. A. Germ

Bridge